

„Контрапункт – мистецтво єднання протилежностей”

Поняття «контрапункт» найчастіше пов'язується з музикою, але ця техніка поєднання контрастів, протилежних форм та значень також часто використовується в інших видах мистецтва. Вона дозволяє створювати твори, які є внутрішньо складними, сповненими напруги, динамічними та інтенсивними у своєму посланні, таким чином виражаючи весь спектр людських емоцій та станів. Незважаючи на це формальне та виразове розмаїття, у найкращих творах ми спостерігаємо гармонійну єдність протилежностей.

Одним із основоположних творів авангардного мистецтва є картина Казимира Малевича «Чорний квадрат на білому тлі», створена в 1915 році. Незважаючи на свою революційність, ця ікона 20-го століття є чудовим прикладом єднання протилежностей у творі. Чорне та біле, радикально контрастуючи одне з одним, створюють гармонійну єдність у картині Малевича.

Пропорції ідеального людського тіла зображені Леонардо да Вінчі у «Вітрувіанській людині». У квадрат вписано оголеного чоловіка з горизонтально витягнутими руками. Друга фігура, вписана в коло, побудована на тій самій фігурі (спільний торс і голова). Протистояння двох ідеальних форм, кола та квадрата, символічно об'єднуються в людині, передаючи напругу між духом і матерією.

Взаємодія кола та квадрата часто присутня в мистецтві та архітектурі, як стародавній, так і сучасній, вказуючи на вічну потребу виражати людську реальність, повну суперечностей та напруги, в її прагненні до гармонійної єдності.

Міжнародне трієнале живопису Карпатського регіону – «Срібний квадрат» має квадрат у своєму логотипі, а офіційні правила конкурсу вимагають від учасників створення живописної композиції на площі 1 м². Можна сказати, що трієнале базується на ідеальній фігурі, чотирикутній поверхні, що символізує реальність нашого існування (чотири сторони світу, чотири пори року тощо), творче «загосподарювання» якої має на меті створити витвір мистецтва.

Живучи в часи соціально-політичних розбіжностей, конфліктів та напруженості, і переживаючи їх також у культурі та нашому повсякденному існуванні, ми ставимо перед учасниками трієнале завдання створити роботи (фігуративні чи абстрактні), що виражають реальність, сповнену контрастів та антиномій, у яких присутнє прагнення до єднання протилежностей.

Prof. Tadeusz Boruta
Art curator